

LA RAMBLA BARCELONA

TEXT | TEXT:

DANIEL VENTEO

FOTOGRAFIES | PHOTOGRAPHY:

RICARD PLA

PERE VIVAS

TRIANGLE ▼ BOOKS

Ajuntament de Barcelona

LA RAMBLA, COSMOVISIÓ DE BARCELONA

Daniel Venteo

Una vella tradició popular diu que qui beu aigua de la font de Canaletes ha de tornar, almenys una altra vegada, a visitar Barcelona. Cert o no, és indubtable que la *meca* de la ciutat, per als barcelonins i per als visitants foranis, és la Rambla. Sense adornar-se'n, el vianant passa un cop i un altre per la Rambla, a vegades simplement la creua, d'altres hi passeja més pausadament, *rambleja*, diem els barcelonins. La Rambla forma part de la vida quotidiana de la ciutat d'una manera tan subtil que sovint la seva presència, i també la seva rica història centenària, passen desapercebudes.

Del que no hi ha dubte és que la projecció internacional de Barcelona està lligada indistintament al nom del seu passeig més mediterrani i cosmopolita. Així ha estat de manera continuada des de mitjan segle XVIII, quan la capital catalana era una ciutat que maldava per superar les limitacions al seu creixement urbà imposat per l'existència, a totes llums anacrònica, d'unes muralles medievals i una milla defensiva militar que impediè la seva expansió pel Pla que l'envolta entre la serralada de Collserola i els rius Besòs i Llobregat. Amb tot, s'ha de subratllar que Barcelona va ser una de les poques urbs occidentals que va fer les dues revolucions econòmiques més importants de la història —la comercial de

La Font de Canaletes fotografiada cap a 1930 per Josep Maria Sagarra (AFB).

LA RAMBLA, COSMO-VISION OF BARCELONA

An old popular tradition says that whoever drinks water from the Canaletes fountain must return to Barcelona at least once. Whether it is true or not, it is unquestionable that the *mecca* of the city, for both the Barcelona locals and foreign visitors, is La Rambla. Without noticing, the pedestrian passes along La Rambla over and over again, sometimes just crossing it, other times strolling along more slowly, *rambleja*, as we say in Barcelona. La Rambla forms part of the daily life of the city in such a subtle way that often its presence, and also its rich hundreds-year-old history, goes unnoticed.

Of what there is no doubt is that the international projection of Barcelona is inseparably linked to the name of its most Mediterranean and cosmopolitan avenue. It has been thus continuously since the mid-18th century, when the Catalan capital was a city that strove to overcome the limitations to its urban growth imposed by the presence, clearly anachronistic, of medieval city walls and a military defensive mile that stopped its expansion along the plain that surrounded it between the mountain range of Collserola and the Besòs and Llobregat rivers. All in all, it should be stressed that Barcelona was one of the few western cities that

The fountain of Canaletes photographed around 1930 by Josep Maria Sagarra (AFB).

La Rambla, llegat de l'urbanisme il·lustrat

A la part alta de la Rambla, el passeig pren una forma d'embut que s'estreny des de la major amplada propera a la plaça de Catalunya fins al punt més estret de tot el recorregut, a l'alçada dels carrers Portaferrissa i Carme. A la cantonada de l'església de Betlem la seva vorera supera de poc la vuitantena de centímetres. La Rambla de Canaletes no va ser un espai públic obert fins a la desaparició del vell edifici universitari el 1843. En el seu lloc es va obrir una nova porta, dita d'Isabel II, en unes muralles que tenien els dies comptats ja que serien definitivament enderrocades el 1854. Aquesta intervenció va configurar,

La Rambla, legacy of enlightened urban planning

In the high part of La Rambla, the avenue takes on the form of a funnel that narrows from the widest part close to the Plaça de Catalunya to the narrowest point of the whole route, level with Carrer Portaferrissa and Carrer Carme. On the corner of the church of Betlem its pavement is just over eighty centimetres wide. The Rambla de Canaletes did not become a public space until the disappearance of the old university building in 1843. A new doorway was opened in its place, called Isabel II, in one of the walls that had its days numbered since they would be finally demolished in 1854. In any case, this intervention

Espectacular panoràmica de la part alta de la Rambla fotografiada des del campanar de l'església del Pi cap a 1854, quan s'enderrocaren les muralles medievals de Barcelona. Al capdamunt de la Rambla encara es pot endevinar l'existència de l'antiga torre de Canaletes i, més enllà, la gran esplanada on ben aviat es començà a construir l'Eixample de Cerdà (AFB).

en tot cas, el futur eixamplament de la ciutat i la configuració espacial que acabaria tenint l'actual plaça de Catalunya. Després, el traçat de la Rambla és d'una amplada regular fins al pla del Teatre, des d'on torna a ser lliurement irregular fins al mar.

L'estructura domesticada de la part central de la Rambla és el principal llegat de l'urbanisme del temps de la Il·lustració. L'any 1772, l'enginyer militar Pedro Martín Cermeño —autor també del barri de la Barceloneta— presentava els seus plànols per a la urbanització de la Rambla, que proposava l'enderrocament de les anacròniques muralles

Spectacular panoramic view of the high part of La Rambla photographed from the bell tower of the church of Pi around 1854, when the medieval walls of Barcelona were demolished. At the top of La Rambla you can make out the existence of the old tower of Canaletes and, beyond that, the large esplanade where the district of Eixample designed by Cerdà began to be built (AFB).

shaped the future enlargement of the city and the spatial configuration that would the current Plaça de Catalunya would finally have. The outline of La Rambla is then of a regular width until the Pla del Teatre, where it once again becomes freely irregular as far as the sea.

The domesticated structure of the central part of La Rambla is the main legacy of urban planning from the times of the Enlightenment. In 1772, the military engineer Pedro Martín Cermeño —author also of the district of Barceloneta— presented his plans for the urbanisation of La Rambla, which proposed the

Amb més d'un segle i mig d'història, l'Ateneu Barcelonès és la institució cultural privada més important de la ciutat. La biblioteca es troba a la planta noble del palau Sabassona, decorada amb pintures al fresc de Francesc Pla, "el Vigatà" de finals del segle XVIII. Algunes d'elles han estat recentment descobertes durant les últimes obres de rehabilitació de l'edifici. Durant els darrers anys, coincidint amb la presidència de l'arquitecte Oriol Bohigas, s'ha modernitzat la institució i l'edifici s'ha enriquit amb intervencions d'art contemporani, com el mural creat per Frederic Amat per a la Biblioteca.

Biblioteca de l'Ateneu Barcelonès. Carrer de la Canuda, 6

With more than one hundred and fifty years' history, the Ateneu Barcelonès is the most important private cultural institution in the city. The library is on the main floor of the Palau Sabassona, decorated with fresco paintings by Francesc Pla, "el Vigatà", from the late 18th century. Some of them were recently discovered during the last rehabilitation works on the building. In recent years, coinciding with the presidency of the architect Oriol Bohigas, the institution has been modernised and the building enriched with interventions of contemporary art, such as the mural created by Frederic Amat for the library.

Library of the Ateneu Barcelonès. Carrer de la Canuda, 6

Mural de Frederic Amat

Mural created by Frederic Amat

Gran saló del Palau Moja, decorat amb les pintures murals de Francesc Pla "el Vigatà". La llum que hi entra procedeix de la Rambla.

Large hall of the Palau Moja, decorated with mural paintings by Francesc Pla "el Vigatà", from Vic. The light that enters the hall comes from La Rambla.

Saló Blau del Palau Moja

Blue Room of the Palau Moja

▶ Entrada del mercat de la Boqueria. El pòrtic modernista monumental, obra d'Antoni de Falguera, va ser creat el 1913. La Rambla, 96.

▶ Entrance to the market of La Boqueria. The monumental Modernist portico, work of Antoni de Falguera, was created in 1913. La Rambla, 96.

El Pla de l'Os, ornamentat amb el mosaic monumental de Joan Miró, durant la Diada de Sant Jordi.

The Pla de l'Os, ornamented with the monumental mosaic by Joan Miró, during la Diada de Sant Jordi, Saint George's Day.

Castanyera davant la font del Pla de l'Os i el Gran Teatre del Liceu.

Chestnut seller opposite the fountain of the Pla de l'Os and the Gran Teatre del Liceu.

Des de mitjan segle XIX, el Gran Teatre del Liceu és la catedral operística de Barcelona i una de les principals d'Europa. L'actual edifici, però, ha sofert profundes transformacions des que va ser construït, principalment a causa dels nombrosos incendis que ha patit. El primer va tenir lloc el 1861, pocs anys després de la seva inauguració. L'últim va tenir lloc recentment, el 1994, i va destruir gairebé tot excepte la façana. Després de les obres de reconstrucció, l'edifici va ser ampliat, sota la direcció de l'arquitecte Ignasi de Solà-Morales, completant tota l'illa amb façana a la Rambla i dotant-lo de les últimes novetats tecnològiques.

Since the mid-19th century, the Gran Teatre del Liceu has been the operatic cathedral of Barcelona and one of the main opera houses in Europe. The current building, however, has undergone serious transformations since it was built, mainly as a result of the numerous fires it has suffered. The first took place in 1861, a few years after it opened. The last fire took place more recently, in 1994, and destroyed practically all the interior, with the exception of the façade. After the reconstruction works the building was enlarged, under the direction of the architect Ignasi de Solà-Morales, completing the whole block with a façade on La Rambla and equipping it with all the latest technologies.